

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), AUGUST 12, 1947

STEVILKA (NUMBER) 156

Polni tekst izjave maršala Tita ameriškim duhovnikom na Bledu

Ko smo pred nekaj dnevi priobčili po ameriškem tisku povzeto poročilo o pogovoru med delegacijo ameriške protestantske delegacije v Jugoslaviji in maršalom Titom na Bledu, smo omenili, da bomo pozneje objavili popolnejše poročilo, katerega imamo sedaj v rokah. New-yortska urad "Tanjuga" nam je dostavil polni tekst izjave, katero je podal premier Jugoslavije ob tej pomembni priliki. Glasit se:

Maršal Tito se je pogovarjal s člani delegacije skoro polno uro. Na neko vprašanje o odnosih med Vatikanom in Jugoslavijo, zlasti z ozirom na bodoče odnose, je maršal Tito odgovoril:

"Ne vidim nikakega izboljšanja. To pa ne odvisi od nas, temveč od Vatikana. Ako bo Vatikan še nadalje povzročal, da naša duhovščina ne bo vzvzela bolj pozitivnega stališča stran važna v novi uredbi Socialna in ekonomska stran važna v novi uredbi

"Socialna stran istotako igra važno vlogo, zlasti pa ekonomska stran. Mi smo vzel cerkev na posestva in jih razdelili med ljudstvo. Toda cerkev smo pustili gotov odstotek njenih possestev. Župnijam se je pustilo po več hektarjev zemlje, dočim se je samostanom v svrhu ohranitev zgodovinskih spomenikov pustilo po 25 hektarjev zemlje. Tukaj moram omeniti, da katoliška cerkev v Jugoslaviji posejuje velika posestva v stavbah in stanovanjskih poslopjih, katerih država ni vzele.

"Kar se tiče davkov in naklad na ta poslopja, jih mora cerkev plačevati kot vsekodnevni drugi. V slučajih, kjer se poslopja prevzame za javne potrebe in za stanovanjske svrhe, se jim plačuje najemnina. To je

je so bile omajane, zlasti, ko so se ustvarile nove države v južno-vzhodni Evropi, in ko je bila formirana Jugoslavija.

"Vatikan se je bal, da utegne izgubiti te pozicije, kajti tako neznačna, zmanjšuje vpliv Vatikana v vzhodnih državah.

Stran važna v novi uredbi

"Socialna stran istotako igra važno vlogo, zlasti pa ekonomska stran. Mi smo vzel cerkev na posestva in jih razdelili med ljudstvo. Toda cerkev smo pustili gotov odstotek njenih possestev. Župnijam se je pustilo po več hektarjev zemlje, dočim se je samostanom v svrhu ohranitev zgodovinskih spomenikov pustilo po 25 hektarjev zemlje. Tukaj moram omeniti, da katoliška cerkev v Jugoslaviji posejuje velika posestva v stavbah in stanovanjskih poslopjih, katerih država ni vzele.

"Kar se tiče davkov in naklad na ta poslopja, jih mora cerkev plačevati kot vsekodnevni drugi. V slučajih, kjer se poslopja prevzame za javne potrebe in za stanovanjske svrhe,

se jim plačuje najemnina. To je

bilo potrebno v naši državi radi pomanjkanja bivališč. V Jugoslaviji je bilo v vojni mnogo razdejanega."

Izjava glede odnosa med Zedinjenimi državami

Člani delegacije so nato maršala Tita vprašali, da na kratko komentira glede ameriške zunanje politike. Rekel je:

"Ne komentiram rad o teh zadevah ameriške zunanje politike, kajti naše stališče, med drugim tudi moje, je izrazeno v izjavah naših predstavnikov pri Združenih narodih. To je naše stališče in k temu nimam ničesar pristaviti, razen tega, da nam je zelo žal, da odnosa med nami in Ameriko niso boljši. V naši deželi je bila Amerika vedno priljubljena. Zavoljo tega je zelo neprijetno za nas, da danes naletavamo na gotova nezamevanja.

"Moje prepričanje je, da je dejstvo, da ameriška javnost ni poučena o resničnem stanju razmer v Jugoslaviji, veliko kriva za to neražumevanje, da del tiska širi neresno gledi Jugoslavijo in da javnost in celo gotovo uredni krog dobivajo napačno sliko o tem, kar se dogaja v Jugoslaviji.

"Iz tega razloga izhajajo slabajo razpoloženja in za to nam je žal. Mi želimo, da se izve resnica, da se natančno ve o vsem, kar se dogaja tukaj, da Amerika spozna, da ima v Jugoslaviji prijateljico in da ne zavzemata

mo sovražnega stališča napram Ameriki. To absolutno ni resnica. Mnogi onih, ki širijo lažnje, poročila o Jugoslaviji, so baš nekateri ameriški katoliški krogovi v pravoslavni škofje."

Skoš Hurley dobil vse podatke o aktivnosti verkev

Na vprašanje glede razgovorov z zastopnikom Vatikana v Jugoslaviji, škofom Hurleyem, je maršal Tito odgovoril:

"Glede vloge škofa Hurleya kot diplomatskega zastopnika Vatikana ne morem reči ničesar konkretnega. Bodočnost bo pokazala, kaj škof Hurley želi — ali bo igral vlogo, ki bo izboljšala odnose med katoliško cerkvijo in našo deželo ali ne. Za enkrat o tem ne morem govoriti konkretno. Bodočnost bo povedala.

"Škof Hurley je prišel k nam takoj po koncu vojne. Ko me je dejstvo, da ameriška javnost ni poučena o resničnem stanju razmer v Jugoslaviji, veliko kriva za to neražumevanje, da del tiska širi neresno gledi Jugoslavijo in da javnost in celo gotovo uredni krog dobivajo napačno sliko o tem, kar se dogaja v Jugoslaviji.

"Od tistega časa se je razmerje s katoliško cerkvijo, na vltic mojemu pogovoru s škofom Hurleyem, poslabšalo. Od tistega časa je prišlo pastirske pismo nadškofa Stepinca, ki ima v vrsti drugih zadev, ki nam niso mogle jamčiti, da se bodo

odnosa med državo in katoliško cerkvijo izboljšali."

O eksploraciji Stepinčevega slučaja v Zedinjenih državah

Neki član delegacije je priporabil, da je bil slučaj Stepinca od katoliškega tiska v Ameriki bolj eksploriran kot kateri drugi. Maršal Tito je odvrnil:

"Zdi se mi, da katoliška cerkev v Ameriki nima nobene moralne pravice, da dela to, niti ni imela pravice obsojati tega, kar se dogaja v Jugoslaviji. Vloga, katero je nadškof Stepinac igral v času okupacije je bila jako zločesta in za to obstoja mnogo pisanih dokazov. Ničesar se ni uničilo. Med ostalim obstajajo celo nemški filmi, ki to dokazujo. Njegova vloga je bila posebno velika v dobi, ko se je pravoslavne vernekle nasilno spreobrazila v katoličane, kar je vršila katoliška cerkev."

"Mi v Jugoslaviji vlagamo velike napore v obnovo in izgradnjo naša dežele. Naši ljudje so šli na delo z brezprimernim navdušenjem. Treba je obnoviti vse, kar je bilo porušeno v vojni, in ustvariti boljše življenske razmere kot pa so bile v preteklosti. Mi smatramo, da ako nekateri katoliški krogovi nočejo pri tem sodelovati, pa naj bi nas vsaj ne silimo ovirati. Mi jih ne silimo, da sodelujejo na tem polju, prosimo jih le, da nas ne ovirajo."

Vera v vlogi pospeševalca nacionalnega šovinizma

Potem je maršal Tito dosta-

"V preteklosti se je vsed nekorektnega dela nekaterih cerkev v Jugoslavijo mnogo prispeval k preprečenju aktivnosti gotovih elementov v pravoslavni cerkvi, ki so se v času vojne obnašali zelo aktivno, tako da se bodo vsaj v pravoslavni cerkvi razmere uredile, in da vsaj ta cerkev ne bo delala proti državi.

"V tem pogledu smo izza patriarhovega povratka opazili nekatere napore od njegove strani za izboljšanje. Vem, da to ni lahko, ker patriarh ni vsegamogoven. So škofje, ki za-vezajo čisto nasprotno stališče. Kot na primer, onadvaj v Ameriki, škofa Irinej in Dionizije. Ona dva nista prijatelja nove Jugoslavije. Svetemu sinodu se žal še ni videlo za potrebo, da bi jima vzel pravico, da tam govorita v imenu pravoslavne cerkve.

Izgled za izboljšanje odnosa s patriarhom

"Patriarh se je sam želel vriniti in isto smo želeli tudi mi. Upamo, da bo njegov prihod v Jugoslavijo mnogo prispeval k preprečenju aktivnosti gotovih elementov v pravoslavni cerkvi, ki so se v času vojne obnašali zelo aktivno, tako da se bodo vsaj v pravoslavni cerkvi razmere uredile, in da vsaj ta cerkev ne bo delala proti državi.

"V tem pogledu smo izza patriarhovega povratka opazili nekatere napore od njegove strani za izboljšanje. Vem, da to ni lahko, ker patriarh ni vsegamogoven. So škofje, ki za-vezajo čisto nasprotno stališče. Kot na primer, onadvaj v Ameriki, škofa Irinej in Dionizije. Ona dva nista prijatelja nove Jugoslavije. Svetemu sinodu se žal še ni videlo za potrebo, da bi jima vzel pravico, da tam govorita v imenu pravoslavne cerkve.

"Danes je še prezgodaj, da bi mogli reči, ali bo patriarh Garvilo sposoben popolnoma upravičiti naše nade, toda v razgovorih, ki sem jih imel večkrat z njim osebno, sem spoznal, da si prizadeva izboljšati to stanje. Jasno je, da se kot Jugoslovjan, čuti odgovornega, da to izboljša; da se zaveda, da bi cerkev morala biti jugoslovanska, slovenska in narodna. To pomeni, da ne bo služil protinationalnim interesom, kakor so govorila v tekučem letu.

DOMAČE VESTI

Vile rojenice

Mrs. Albina Malovasic in hčerka Celia pozdravlja vse prijatelje in znance in sicer iz Chicago in McKinleya, Minn., kamor ste šle na počitnice k brancu Krall za dva tedna. Poštevno pa pozdravlja Mike in Cili Zandar. Želimo jima obilo zabave!

Obiski dovoljeni

Mrs. Frances Peklay iz Tyrone Ave. je srečno prestala operacijo v Glenville bolnišnici in obiski so dovoljeni.

Novi grobovi

ANNA STIFTAR

Kot smo poročali včeraj, je umrla v bolnišnici Mt. Sinai v nedeljo zvečer Mrs. Anna Stiftar, starca 57 let, stanujoča na 5810 Dibble Ave. Doma je bila iz vasi Zagrad, fara Škocjan pri Mokronugu na Dolenjskem, kjer zapušča brata Josepha. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Tukaj zapušča soproga Johna, doma iz vasi Vir pri Domžalah, 10 otrok: Mrs. Josephine Lenarčič, Mrs. Jennie Liles, John Jr., Adolph, Edward, Mrs. Anna Zidonis, William, Mary, Ernest in Albert, vnuke, brata Franka in Johna v Kroberg, Kans., ter sestro Mrs. Josephine Tomšič v Californiji. Pogreb se bo vršil jutri zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

Himen

Prošlo soboto sta se poročila Miss Ann Vertovšnik, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Charles in Frances Vertovšnik, 1104 E. 71 St. in Mr. Stanley Kuchar, sin poznane Mrs. Kuchar, ki vodi gostilno na E. 185 St. Počasnost se je vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Novoporocencema čestitamo in jima želimo vse najboljše v zakonu!

JOHN JAMNIK

Danes zjutraj je nagloma podelil srčni hibi John Jamnik, stanujoč na 6205 Edna Ave. Podrobnosti bomo poročali južni.

Grocerista obtožena izsiljevanja

Izsiljevanja sta bila včeraj obtožena Richard Vura, 26-letni manager Pick-In-Pay verižne trgovine in pomožni manager Michael Sefchick, Jr., star 39 let, ko je Mrs. Edith Miskey, starca 37 let, iz 9804 Miles Ave. prišla k policiji v povedala, da sta jo pod pretezo obtožila, da je kradla v trgovini na 12900 Miles Ave., potem pa jo toliko časa pestila, da je podpisala neko izjavno in jima obljubila plačati \$100, "da je ne bosta prosekutirala."

Mrs. Miskey je po navodilu detektivskega sarženta Williama Tofanta šla nazaj v trgovino in z zaznamovanim bankovcem plačala vsoto \$50, katera sta Vura in Shefchick skušala izsiliti iz nje, nakar sta bila oba na licu mesta aretrirana. Dvojica se je izgovarjala, da je od ženske zahvalovala denar, da se pokrije izgubbe, ki jih trgovina trpi vsled mnogoštevilnih odjemalcev, ki kradejo.

Kot smo poročali včeraj, je umrla v bolnišnici Mt. Sinai v nedeljo zvečer Mrs. Anna Stiftar, starca 57 let, stanujoča na 5810 Dibble Ave. Doma je bila iz vasi Zagrad, fara Škocjan pri Mokronugu na Dolenjskem, kjer zapušča brata Josepha. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Tukaj zapušča soproga Johna, doma iz vasi Vir pri Domžalah, 10 otrok: Mrs. Josephine Lenarčič, Mrs. Jennie Liles, John Jr., Adolph, Edward, Mrs. Anna Zidonis, William, Mary, Ernest in Albert, vnuke, brata Franka in Johna v Kroberg, Kans., ter sestro Mrs. Josephine Tomšič v Californiji. Pogreb se bo vršil jutri zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

ZAVEZNISKI SVET PROTIV FRANCOSKEMU PREDLOGU

BERLIN, 11. avgusta — Angleški in ameriški predstavniki pri Zavezniškemu kontrolnemu svetu so danes zavrgli francoski predlog, da se ustvari nadaljnji seznam tovarn, katere bi Nemčija moral izročiti za reparacije.

Egipt obnovil napade proti angleškim četam

LAKE SUCCESS, 11. avgusta — Danes so se pred Varnostnim svetom pričele debate glede zahteve Egipta, da se angleške čete takoj umaknijo z egiptovskega ozemlja.

Premier Nokrashy Pasha je osebno zastopal svojo deželo pri tem vprašanju, za katerega pravci, da bo odločilen za usodo Egipta. Pričakuje se, da bo obnovil svoje obdolžitve, da se angleške čete nahajajo na ozemlju Egipta proti volji egiptovskega naroda.

Anglija stoji na stališču, da je 20-letni sporazum med Anglijo in Egiptom, ki je bil sklenjen leta 1936, še vedno v veljavi in tako tudi, da je prisotnost angleških čet na egiptovskem ozemlju v soglasju s tem sporazumom. Egipt pa odgovarja, da je ta sporazum bil razveljavljen s določbami čarterja Združenih narodov in z ostalimi mednarodnimi sporazumi.

BURMA IZVAJAAGRARNE REFORME

RANGOON, 11. avgusta — Burmanski parlament je soglasno odobril predloga, da se socializira zemlja in da se odvzame zasebni osebam pravico na lastnino velikih posestev.

MacARTHUR DOBIL TRGOVINSKA POOBLASTILA WASHINGTON, 11. avgusta — Komisija za Daljni vzhod je danes pooblastila generala Douglas MacArthurja, da lahko do ustanovitve zasebne trgovine kontrolira japonski uvoz in izvoz.

ANGLIJA BO POSPEŠILA PRODUKCIJO FILMOV

LONDON, 11. avgusta — Angleški filmski producenti se ukvarjajo z načrtom za ogromno pospešenje produkcije filmov. Obenem nameravajo odpoklicati angleške filmske igralce, ki se nahajajo v Hollywoodu. Do teh mer je prišlo, ker so angleške filmske družbe odločile, da boj kotirajo angleška trička rajši, kot pa da plačajo 75 odstotkov davka na svoje profite.

AMERIŠKI ŠEF ZA NEMŠKO TEKSTILNO INDUSTRIFO

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 For One Year—(Za celo leto) \$7.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.00
 For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
 For One Year—(Za celo leto) \$8.00
 For Half Year—(Za pol leta) 4.50
 For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year—(Za celo leto) \$9.00
 For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KAKO MOREMO TO OPRAVIČITI?

Južne države v mnogih slučajih nikakor ne služijo na čast naši ameriški demokraciji, katero želimo pod vsako ceno importirati v tujezemstvo pod firmo "Made in U. S. A." O položaju črnopoltih državljanov je bilo že večkrat poročano v ameriškem tisku, toda v glavnem se vedno poskuša na en ali pa drugi način skriti ta madež, ki ne kazi samo južne države ampak celo deželo brez razlike.

Nedavno je vrhovna sodnja odločila, da se v južnih državah mora zajamčiti volilno pravico pri primarnih volitvah vsem črnopoltim državljanom, ki so v preteklosti bili izobčeni od vsakega sodelovanja pri primarnih volitvah demokratske stranke. Te primerne volitve so zelo važne, kajti volijo se kandidat, ki pri splošnih volitvah ne morejo imeti nobenega proti kandidata. Na ta način je nominiranje kandidatov bila posebna privilegija ene majhne, v večini slučajev reakcionarne grupe. Toda kot poročajo iz Mississipi so reakcionarni "volilni bossi" po prvem presenečenju, našli tudi za ta odlok vrhovne sodnije primerno zdравilo. Pristali so, da črnopoltim državljanom dovolijo udejstvovanje pri primarnih volitvah, toda samo pod nekimi odrejenimi pogoji. Od črnopoltih državljanov zahtevajo, da pred volitvami položijo prisojko, da "bodo podprli principe," kot jih bo to pojasnili izvršni odbor demokratske stranke. Tragično je, da se od zamorcev zahteva, da položijo prisojko, da so proti vsakemu federalnemu zakonu, katerega namen bi bil, da se linčanje zamorcev na jugu z zakonom prepove, da so proti Fair Employment Practice odboru, da so proti ukinitvi volilnega davka (poll tax) in da soglašajo "s tradicijami juga." Vse gornje namreč spada v te takoimenovane "principe."

Zalostno je, da se ta rasna diskriminacija v južnih državah brez vsakega oviranja prakticira (soglasno s "tradicijami juga") in da je tako čvrsto pognala svoje korenine, da se ji ne upajo z zakonskimi merami zoperstaviti niti bolj "progresivni" voditelji. Res je, da je ta diskriminacija bila predmet mnogih trpkih komentarjev v ameriškem tisku, toda nobeni časnikarski komentarji ne bodo poročali črnopoltim državljanom, da se jim zajamčijo osnovne pravice, ki so jih končno deležni vsi Američani brez razlike na barvo polti. In dokler se ne sprejmejo zakonske mere, ki bi ti "južni tradiciji" enkrat za vselej zavili vrat, bodo vsi naporji, da se našo demokracijo prikaže kot vzor, katerega naj se oprimejo tudi druge države, posebno v Evropi, le smešna in absurdna frazeologija. Kajti iz vsake te države, v katero bi mi želeli importirati ta naš produkt-demokracije, lahko pride en sam odgovor—na vaš jug poglejte!

SOVRAŠTVO JIM ZATEMNUJE RAZUM

V enem članku in sicer "Vera v Jugoslaviji," smo še enkrat obravnavali vprašanje položaja vere v Jugoslaviji. V Zedinjenih državah se namreč še vedno zlorablja to vprašanje v svrhu ordinarnie in lažnje propagandne gojne proti novi Jugoslaviji. Da podpremo naše čvrsto prepričanje, da se vero v Jugoslaviji ne preganja in da je jugoslovanskim državljanom celo zajamčena večja verska svoboda, kot pa je bila v preteklosti, smo priobčili v prevedu pismo, ki ga je Anita Price pisala v "New York Times-u" z dne 26. julija. To smo storili v čvrstem prepričanju, da to objektivno in s poštenimi nameni napisano pismo ne bo moglo biti noben kamen spodnje tistim zakrknjenim zajedalcem, ki se iz dneva v dan zaletavajo ravno pri temu vprašanju v novo Jugoslavijo, in ki iz dneva v dan trobijo ene ter iste laži. Mislimo smo, da bo vsaj ta Anita Price, ki končno ni nikakšna velika osebnost, sprejeta če ne drugo vsaj z molkom. Pa ne! A. D. je tej doslej neznani Aniti Price posvetila z dne 6. t. m. cel uredniški članek in jo, končno, meni nič tebi nič, vrgla med komuniste. Ko smo že pri temu, naj omenimo, da je v zvezi s obiskom ameriških duhovnikov, ki so podali zelo značilne izjave glede verskega položaja v Jugoslaviji, glede Stepinca itd., ta ista A. D. spravila tudi te duhovnike med komunistične sopotnike. Med ostalim pa je posebno poudarila, da so ti duhovniki protestantje in da jih potem-

IZ GLAVNEGA URADA SANS-a

ODBOR ZA SVOBODNI TISK

V smislu zaključka druge konvencije Slovenskega ameriškega narodnega sveta se je v Clevelandu ustanovil odsek SANSA po imenu Narodni odbor za svoboden tisk (The National Committee for Free Press). Namen tega komiteta je zbirati sredstva ter po svoji moći pomagati moralno in materialno v borbi za zaščito svobodnega tiska, to je tiska, ki se upa javnosti povedati resnicu, ki prizadetim strankam in ljudem ter jo skušajo zatreći z intimidacijo sodniškega postopanja ter dejansko tožbo napram listu, ki morda nima gmotnih sredstev za svojo obrambo.

Kot je bilo v raznih listih že poročano, gre v prvi vrsti zaradi tožbe, ki jo je proti "Enakopravnosti" vložil bivši ravnatelj Gospodarske zveze v Ljubljani g. Franc Gabrovšek, sedanjem pomožni duhovnik pri fari sv. Vida v Clevelandu ter nedavni član osobja v nekdanjem Informacijskem centru jugoslovenske kraljeve vlade v New Yorku, zaradi objave gotovih člankov izpod presa glavnega tajnika SANSA o poslovanju ravnatelja omenjene Zveze ter gotovih nerednostih krajevnih predstavnikov hranilnih in posojilnih ustanov. Vse informacije o zadevnem predmetu so bile povzete ali citirane iz serijskih člankov in ponatisov korespondence med Gabrovškom in osebami, ki so bile odgovorne za objavljene nerednosti. Na rokah se nahajajo tudi legalizirani dokumenti in uradno overovljeni listine, ki so služile za podlago originalnih člankov v listu "Nova zadružna". Zavedajoč se pravil, da nobena stvar toliko ne bude v oči kot resnica, je SANSA tajnik objavil dotedne članke ter tako pomagal javnosti spoznati, kdo in kaj so nekateri gospodje, ki so v SANSA videli svoje zlato orožje le tolko časa, dokler je SANSA program postal le na papirju, a spoznali v njem največjo nevarnost za svoje osebne in politične interese, ko je pričel odbor svoj program tudi dejansko izvajati. Istri gospodje, ki so v ozadju te tožbe, so tudi v glavnem odgovorni, da slovenska javnost v Ameriki dolgo časa ni vedela resnice o pravem položaju v starosti domovini, a jo je SANSA z velikimi težavami vseeno ob pravem času ugotovil in pravilno tolmačil.

Izvrševalni odbor SANSA je na svoji redni seji dne 19. julija z zadoščenjem vzel na znanje organiziranje tega novega odbora ter vse njegovo dosedanje delo odobril. Iz upravnega skladja je tudi izplačal znesek \$1000 za prve legalne stroške ter obljubil odboru še vso mogočo moralno in materialno podporo. Izvrševalni odbor apelira na vse podružnice, podpornike društva, napredne ustanove ter na posameznike, da ustavnijo krajevne odseke Narodnega odbora za svobodni tisk ter zbirajo prispevke za njegove namene. Ves neporabljeni denar bo izročen SANSA za izvajanje njegovega programa.

Denarni prispevki se naj pošljajo naravnost na blagajniku odbora John Pollock, 24465 Lakeland Ave, Noble, Ohio, vsa korenpondenca se pa naj naslovi na tajnico: Mrs. Josephine Tratnik, 1116 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio.

SANSA filmi iz Slovenije

Ob času SANSA konvencije so bili predvajani prvikrat novi zvočni filmi iz Slovenije, ki takem popolnoma nič ne zanima položaj katoličanov v Jugoslaviji. Če bi ti duhovniki napadli novo Jugoslavijo in začeli širiti laži, ki A. D. tako prijajo, potem bi seveda bila postranska stvar, če so protestantje ali pa katoličani, kot je postranska stvar, da je poseben ameriški poslanec v Vatikanu in ljubimci samega papeža Myron Taylor tudi protestant.

ko, da se plesalci sploh ne bodo mogli ustaviti.

Vodja programa bo predsednik društva Camrades ter glavni odbornik Jednote Joe Fifolt. Natančen program pa bo še pravočasno objavljen v časopisu.

Dela je še veliko za skončati pred samo otvoritvijo. Zadnje dve soboti se je odzvalo precej delavcev. Upamo, da pridejo tudi prihodnjem soboto. Le eno je, da so pri delu vedno eni ter isti. Društvo "V boju" je še vedno med prvimi društvimi, pa tudi društvo "Vipavski raj" ne zaostaja. Novak, predsednik farmarskega odbora, je obljubil, da bo organiziral nekaj delavcev za v soboto iz St. Clair okrožja. Seveda tam bo ob določenih urah prav gotovo A. Božič s svojimi zidarji. Pripravljen bo tudi obdelava delavcev. Torej pridite prav gotovo!

Odbor se prav lepo zahvaljuje Slovenski zadružni zvezi za stojala (counters) za kuhanijo in točilnico, katere je Zadruga darovala farmi. Minute nedelje je Zadruga imela ogromno udeležbo na zadnjem pikniku. Odbor se zahvaljuje za "counter"

Mr. Andy Kapel iz Fair Porta, Ohio, ki ga je daroval farmi brezplačno in ga tudi na mesto prideljal. Ako niso Kapelovi na farmi vsako nedeljo smo že v skrbih, da se jim ni kaj pritegnilo. Tudi Bajcovi so redni obiskovalci farme, pa tudi ostali Slovenci iz Fair Porta posečajo pridno našo farmo.

Tako ko bo tajnik farme imel urejeno, bodo objavljena imena društev, ki so prispevala za farmo in istotaku imena posameznih članov. Mrs. Urška Cesnik je darovala \$3 za našo kuhanijo. Upamo, da dobimo še več posnemalcev. Ako boste pripravljeni kaj darovati v sklad objekta, ki je obnovljena ali kuhanje se bo s hvaležnostjo sprejema na otvoritveni dan dne 24. avgusta. Na ta dan bodo vsi člani in prijatelji našli izletniški prostor tam gor na Heath Rd. Odbor dela na temu, da bodo vsi dobro postreženi. Naša Rose Yurman, ki je glavna kuhanica omenjene dneva, je naročila veliko jestvin in pravilno posnemalo. Kapljice tolše se pri ometanju zlivajo in ločujejo od vode.

Odbor izletniških prostorov

enem gramu jedi. In ob pogledu na tako etiketo se boste s smehom spominjali časov, ko so ljudje jedli—ne da bi vedeli kaj.

Obed v steklenici

Sicer pa, najbolj čudovita hrana na svetu je živež, s katerim krmí žival svoje mlade—namreč mleko.

Iz hranljivih snovi, ki so v mleku, se delajo mišice, koža, dlaka kosti, parklji ali kopita in zobje. Mleko spreminja slabotnega levha v močno zver, da se tresejo skale od njenega rjovejja. Ogromni kit, kakor tudi drobna budra, oba sta bila krmiljena z mlekom.

V mleku je vse, česar je mladič treba: v njem je voda, maččoba, sladkor, beljakovina, sol in so vitamini.

Tolšča piava v mleku kot številne drobne kapljice. Ker je maččoba lažja kakor voda, splava počasi na vrh, in napravi se sloj smetana ali vrhnja. Če zmesijo smetano v posodi, dobijo presno maslo. Kapljice tolše se pri ometanju zlivajo in ločujejo od vode.

Vi sami tudi dobite maslo, če boste dolgo stresali in ometali vrhnje v zadelani posodi.

Od česa se mleko skisa?

Mleko stoji dan ali dva, pa se skisa. Mogoče pa je tudi, da se mleko skisa in spremeni v skuto, in to ne črez dva dni, temveč v dveh sekundah.

Zato je treba dodati mleku nekoliko kisa. Skuta se izloči takoj.

Skuta ali kazein, kakor se pravi učeno, je mlečna beljakovina. V mleku je razkrojena kakor sladkor v vodi. Treba je samo dodati mleku kislino, pa se kazein izloči in vzame s seboj tudi maččobo.

A v mleko seveda nihče ne zliva kislino. Zakaj se pa potem vendar skisa?

Krivi so drobne, drožem podobne glivice, ki so vedno v zraku. Čim se znajdejo v mleku, začenjajo delovati in spreminjači mlečni sladkor v mlečno kislino. Od kislino pa se dela iz mleka skuta.

Da se mleko ne bi skisalo, ga je treba prekuhati. Od kipenja poginejo vse tiste glivice.

Dogaja se pa, da gre mleko v skuto ali skorup, ko že vre na ognju. To je zato, ker so imele glivice že toliko časa, da so precej delovale in pripravile dovolj kislino.

Odkod v siru luknjice?

Ako držimo skuto kaj dalje časa v shrambi, bodo glivice nadaljevale svoje delo, in nazadnje bo skute sir.

Luknjice v siru dela kakor luknjice v kruhu ogljikova kislina.

Odkod pa tukaj ogljikova kislina?

Izdelujejo jo glivice.

Zakaj se sir dolgo ne kvare?

Zato, ker ga pokriva skorja, ki mu ne da, da bi se osušil, in ga varuje pred škodljivimi glavicami.

Pravijo, da imajo v Švici tako navado: Ko se je dete narodilo, mu napravijo velik kolač sira in napišejo nanj ime otrokovo, pa dan, mesec in leto rojstva.

Ob slovenskih dneh prinašajo sir na mizo. Ta sir spremila človeka od zibel do groba. Na smrtni postelji ga prepriča lastnik svojim otrokom.

Sivicarski časnici so pisali o siru, ki mu je bilo že 120 let. Tega "starca" so še nedavno razrezali in pojedli. Bil je baje prav okusen.

(Dalje v četrtek)

Milwaukee. — Louis Zajec je iz starega kraja prejel vest, da mu je v Dolu pri Ljubljani 16. junija umrl oče, star 90 let. Bil je najstarejši mož v tej vasi. V Ameriki zapsuča tri sinove in hčer, v Jugoslaviji dva sina, kjer tudi v Parizu.

za izletniških prostorov

O RAZNIH REČEH

M. IL JIN

Umetna jed

Popolnoma točno je mogoče prešteeti, koliko beljakovin, tolše, ogljikovih sestavin in soli je treba človeku. No, če je tako, potem je vendar lahko pripraviti umetno jed iz zmesi teh snovi: Umetno mleko, umeten kruh, umetno meso?

Pred 50 leti je ruski učenjak Lunin poskusil napraviti umetno mleko. Vzel je ravno toliko maččob, beljakovin, hidrantov, soli in vode, kakor je tega v mleku, in napravil iz vsega zmes. Dobil je mleko, ki se po videzu in po okusu prav nič ni razlikovalo od pravega, naravnega. Da bi ga preskušal, je začel Lunin z njim gojiti miši. In kaj se je pokazalo? Miši, ki so se krmile s samim umetnim mlekom, so poginile vse do zadnje, dočim so miši, ki so dobivale pravo mleko, ostale žive in zdrave.

Jasno je, da je razen tolše, hidrantov, beljakovine in soli v pravem mleku še nekaj, kar je važno, česar v umetnem ni.

Začeli so loviti tisto neznanou s kemijsko analizo, a ni se jima posrečilo, da bi ga zatalili; očividno ga je bilo v mleku prav malo.</

Frederie Houston:

REŠITELJ**Zgodba iz velikega sveta**

V hotel sta stopila dva elegantna gospoda. Vratar jima je uslužno stopil naproti.

"Napovedana sva", je vzvilen reklo višji gospod.

"Ah, ali imam čast govoriti z mistrom Mellijem?"

"Da."

Vratar je z velikanskimi prikoni povedel obo gospoda v ravnateljsko pisarno.

"All right", je reklo Mister Mellij po kratkem pomenku. "Za vaš hotel plačam milijon. Toda pod pogojem, da lahko pre štiri dni še prekličem kupčijo. Dotlej bi rad pregledal promet in poslovanje v hotelu, da se prepričam, ali se mi kupčija izplača. Milijon shramim v vaši banki in če po štirih dneh ne prekličem kupčijo, lahko milijon dvignete."

Hotel je kar žarel od sreče. Mister Mellij je zasedel ravnateljsko mesto. Mimo tega se ni nič spremeno in gostje so na tihem vzelni na znanje, da je mister Mellij postal ravnatelj.

Tretji dan zarana pa je goste čakalo neprijetno presenečenje. Vratar, ki je imel nočno službo, je zjutraj na smrt bled razodel, da so se ponoviti vhotili v hotel neznani zločinci, oplenili hotelsko blagajno in pobrali gostom dragotine iz varnostnih shramb.

Mister Mellij je sklical goste in jim oznanil neprijetno novico.

Preiskava se je takoj začela, vendar od vsega početka ni nakanala nobenih sledov. Vrata jeklene blagajne so bila nedotaknjena. Drugi vhod v blagajniško sobo je držil skozi ravnateljsko pisarno, toda tod ni mogel nihče priti do blagajne. Zdaj je pred goste stopil gospod, ki je spremiljaj mestra Mellija.

"Dame in gospodje! Za tato vi zaenkrat nimamo nobenih sledov. Rad bi pa nekaj nasvetoval. Jaz sem predstavnik velike zavarovalnice in sem pravljil zavarovati blagajno z vsem imetkom proti vlonmu, in sicer lahko sklenil pogodbo z dva tedna starim datumom. Vsi, ki ste prizadeti, izpolnite prijave, vplačate enoletno zavarovalnino, pa bomo škodo priglasili šele potem, ko boste imeli zavarovalne police že v rokah.

Gostje so bili osupljeni. Brz načelo pa so prav navdušeno sprejeli nasvet.

"Toda, kako boste dokazali, da ste pogodbo z nami sklenili že pred dvema tednoma, ako boste pogodbo odposlali šele sedaj?" je vprašal neki starejši poklovec.

"To pa kar meni prepustite," je reklo zastopnik zavarovalnice. "Nikoli nisem imel navade, da bi dnevno in sproti obračunaval o sklenjenih pogodbah. Zato tudi to pot ne bo nič sumljivega, ako pošljem svoji zavarovalnici dva tedna stare prizadej."

Pogodba je bila sklenjena. Kajpada je zdaj želel sleherni gost še kaj zaslužiti in je prisilil kar najvišjo vsoto. Rešitelj je izpolnil prijave, pobral denarje in gostje so se pomirjeni razšli.

Pohitel sem do barke, kjer

Piranske ladjedelnice

Med Piranom in Portorožem so tri ladjedelnice za obalne tovorne in ribiške ladje. V eni od teh izdelujejo tudi kuterje in druge vrste športnih bark. To niso velike ladjedelnice, kot smo jih vajeni gledati v Trstu, vendar so tudi te važne v pomorskom življenju našega, ozemlja. Vse barke, ki jih izdelujejo v teh ladjedelnicah, so grajene iz lesa, ker ni naprav za železno gradnjo pa tudi ne strokovnjakov, sposobnih za to delo.

Če prideš iz Pirana po poti proti Portorožu, naletiš najprej na ladjedelnico "Apollonio", ki je pa neaktivna, ker je lastnik, kot zagrizen fašist, zbežal. Se sedaj stoji tam na pol dograje na barka "trabakul", ki je ni uspel dokončati.

Takož zraven nje je ladjedelnica Sv. Just, bivša ladjedelnica Dapretto, v večjem obsegu še od leta 1942. Sedanji lastniki so prišli sem iz Trsta, kjer so imeli večje delavnice za leseno gradnjo tudi na prekoceanskih ladjah. V tej ladjedelnici so izdelovali razne barke, a dve največji so zgradili za Jugoslavijo. Prvo so spustili v morje letos februarja, medtem ko bodo drugo v najkrajšem času. Ti dve barki imata nosilnost 720 ton, kar predstavlja rekord v Sredozemlju, kjer niti ena ladjedelnica spustila v morje večjih plovnih leseni objektov. Prva nosi ime "Folgore", druga, katere gradnja se bliža koncu "Alcione". V januarju so zgradili tudi lepo barko "Vladimir Gortan", v februarju tudi "Neptuna". Delo se razvija z mrzlico naglico že ves čas jugoslovanske vojaške uprave ter vedno primanjkuje delavstva. Na eni strani brinjo velike žage, ki pripravljajo deske za trup, na drugi strani čuješ tesarje, ki jih obdelujejo, a na barki zabijajo delavci deske na ogrodje. Sedaj je tu zaposlenih okrog 100 delavcev. Če so delavci imeli stalno kruha in zasluzka do danes, to v bodočem najbrž ne bo več. Z ustanovitvijo STO-ja so se ustavila tudi nova naročila in nobenih izgledov ni, da bi uprava kaj kmalu zaključila nove pogodbe. Zato so delavci tudi zaskrbljeni in že več njih misli na izselitev v predele, ki bodo pripadli Jugoslaviji.

"Dame in gospodje! Za tato vi zaenkrat nimamo nobenih sledov. Rad bi pa nekaj nasvetoval. Jaz sem predstavnik velike zavarovalnice in sem pravljil zavarovati blagajno z vsem imetkom proti vlonmu, in sicer lahko sklenil pogodbo z dva tedna starim datumom. Vsi, ki ste prizadeti, izpolnite prijave, vplačate enoletno zavarovalnino, pa bomo škodo priglasili šele potem, ko boste imeli zavarovalne police že v rokah.

Gostje so bili osupljeni. Brz načelo pa so prav navdušeno sprejeli nasvet.

"Toda, kako boste dokazali, da ste pogodbo z nami sklenili že pred dvema tednoma, ako boste pogodbo odposlali šele sedaj?" je vprašal neki starejši poklovec.

"To pa kar meni prepustite," je reklo zastopnik zavarovalnice. "Nikoli nisem imel navade, da bi dnevno in sproti obračunaval o sklenjenih pogodbah. Zato tudi to pot ne bo nič sumljivega, ako pošljem svoji zavarovalnici dva tedna stare prizadej."

Pogodba je bila sklenjena. Kajpada je zdaj želel sleherni gost še kaj zaslužiti in je prisilil kar najvišjo vsoto. Rešitelj je izpolnil prijave, pobral denarje in gostje so se pomirjeni razšli.

Pohitel sem do barke, kjer

**I M A T E
ZDRAVNIŠKE
PREDPISE?**

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je načinljivo in dobro sestavljena zdravniških predpisov prejela že širi trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.

Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprtja: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvezcer.
Zaprtja ves dan ob sredah

so delavci mazali splav z lojem, da bi neovirano in čim laže drsel in zares je barka stekla kot po olju ter se veselo zazibala v morju. Brez svečanosti, kot nekaj prirodnega, so dokončali svojo operacijo ter nadaljevali svoje delo na drugi barki.

To so majhni podjetniki, ladjedelnški obrtniki, ki pridno prispevajo k pomorski izgradnji svojega kraja in ki jih čaka težka bodočnost.

DePue, Ill. — Frank in Katerina Krane sta odšla v staro kraj. Dne 1. avg. sta se odpeljala s parnikom iz New Yorka do Genove, Italija, od tam pa v rojstni kraj, vas Premogovce, fara Sv. Križ pri Kostanjevici, Dolenjsko. Društvene potne liste sta vzela za eno leto, najbrže pa tam ostaneta za stalno, kajti v Maslali vasi pri Čatežu sta kupila malo kmetijo.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Hiša za eno družino

7 sob; se lahko takoj vselite. Cena samo \$4,800. Nahaja se na 1057 E. 69 St., poizve se na 298 E. 150 St. KE 4963

SNAŽILKE

ZA NOČNO DELO
Dobra plača od ure
Zglasite se po 11:30 zv.

HIPPODROME THEATRE

EUCLID AVE. VHOD

VARILCI - ARC

NOČNI ŠIFT

45 ur tedensko

Plača od ure

LEWIS WELDING &**ENGINEERING CO.**

1 INTERSTATE ST.

BEDFORD, OHIO

**Oddajte
odrabljene
kuhinjske
maščobe!**

vpraša

MARY MARGARET MCBRIDE

slavna radio komentatorica

Eno najboljših del, ki jih je kdaj zavrsila ameriška gospodinja, je hranjenje odrabljene maščobe! Od 1. 1942 se je zbralo preko 800 milijonov funtov. Toda kakor je poudaril trgovinski tajnik W. A. Harriman, delo še ni zaključeno. "Ne samo Zednjene države, ampak ves svet še trpi pomanjkanje maščob in olja. In nam v Ameriki najbolj primanjkuje industrijskih maščob." Te industrijske maščobe, ali njihovi produkti, so potrebni pri izdelovanju mnogih vsakdanjih potrebščin. Obrabljene maščobe, ki jih vi oddaste, bodo zaledje dokler ne bodo zaloge spet normalne.

**ODDAJTE
ODRABLJENE
MAŠČOBE**

American Fat Salvage Committee, Inc.

Naznanilo in Zahvala

Potrtega in žalostnega srca naznanjam vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da smo izgubili našo preljubljeno in nikdar pozabno mamico

Mary Žužek

ROJENO ROJC

ki je po krajši bolezni previdena z svetimi zakramenti za umirajoče izdihnila svojo blago dušo dne 8. julija 1947. Pokojna je bila rojena dne 1. maja 1893 v vasi Retje, župnija Loški potok, odkoder je prišla v Ameriko. Pogreb pokojne se je vršil iz Zakrajskega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida dne 11. julija 1947. Po sv. maši zadušnici, katero je daroval častiti gospod Rev. Victor N. Tomc, smo jo položili k zemeljskemu počitku na pokopališču Kalvarija.

Na tem mestu se predvsem najprvo zahvalimo č. g. Rev. V. N. Tomcu, ki je pokojnico previdel z svetimi zakramenti, ter opravil zanjo sv. mašo zadušnico in druge molitve, ter jo potem spremil na pokopališče Kalvarija vse do njenega groba. Naj sprejme za vse to Rev. Tome našo prisrčno zahvalo za vse in naj mu Bog povrne zato.

Dalje se zahvalimo vsem onim številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so poklonili toliko lepih vencev ter tako ozajšali pokojnico, ko je počivala na mrtvaškem odrusu. Venco so poklonili sledeči:

Mr. in Mrs. John Gorup Sr., Mr. in Mrs. John Gorup Jr., Mr. in Mrs. John Geib, Mr. in Mrs. Emmett Dears, Mr. in Mrs. William Gorup, Mrs. Josephine Brown, Mrs. Mary Žužek iz Gowanda, N. Y., Miss Agnes Žužek iz Gowanda, N. Y., Mr. in Mrs. Henry Žužek and Son, Mr. in Mrs. Edward Bothwell and Family, Mr. in Mrs. Clarence Katsmayer and Daughter, vsi iz Gowanda, N. Y. Mr. in Mrs. George Vološki and Family, Mrs. Mary Urbas and Family, Mr. in Mrs. Anton Champa, Mrs. Frances George, Mr. in Mrs. William Slogar and Family, Mr. in Mrs. Jerry Sain and Daughter, Mr. in Mrs. Frank Champa and Son, Mrs. Krajc, Mrs. Svigel, Mrs. Antonia Nadbath and Son, Mrs. Anna Berkopek, družina Strnad, Mr. in Mrs. Louis Major, William Chevako, Mr. in Mrs. Tomoletz, Lucille Tilli and Henry, Gertrude M. Jenkins, Mr. in Mrs. John Plesea, Rose and Paul, Mr. in Mrs. Bischoff, Mr. in Mrs. Hodgeon, Mr. in Mrs. Barone, Patrons of Žužek's Cafe, Max Stankowics, E. 55th and Hough Food Market, Carniola Hive T. M. No. 493, društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, društvo Cleveland št. 126 SNPJ, podružnica št. 18 SZZ, Fisher Body Payroll Dept., 2nd and 3rd shift, Eaton Mfg. Co. Heater Division Employees, Fisher Body Division General Motors Corp., Telling-Belle Vernon Co., M. E. S. A. Local 21.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše pokojne. Darovali so: Louis Urbas Family, Mr. in Mrs. Edward Bothwill, New York, N. Y. Mr. in Mrs. Paul Kovčan, Mr. in Mrs. John Urbas Jr., Mrs. Mary Krajc, Mrs. Luzar, Mr. in Mrs. Svigel, Mr. in Mrs. Anton Champa, Mr. in Mrs. Jerry Sain, Mr. in Mrs. William Slogar, Maccabee Red Jackets, Mr. Renko, Ann Novosel, Mr. in Mrs. Arko, E. 76 St., Mrs. Vargo, Mrs. Nadbath, Mr. in Mrs. Faber Sr., Mrs. Verbic, Mr. in Mrs. John Sauric St. Clair Ave., Mr. in Mrs. John Mu-

hic, Mrs. Anna Hace, Mrs. Josephine Petric, Mr. in Mrs. Frank Hocevar East 67 St., Mrs. Mary Straus and Daughter, Mrs. Louis Champa Sr., Mr. in Mrs. Kromar and Family, Mr. in Mrs. Frank Hocevar Lockyear Ave., Mr. in Mrs. Thomas Kraich, Mr. in Mrs. John Spech, Mr. in Mrs. Carl Stwan, Mr. in Mrs. Rudy Champa, Mrs. Klopčič and Daughter, Mr. in Mrs. Louis Zak, Mr. in Mrs. E. Laskowski, Zlatorepec Family, Mrs. Gregoric, Mr. in Mrs. John Zallar, Mr. in Mrs. John Jenko and Daughter, Mr. in Mrs. Tino Modic and Family Mrs. Jasko, Mr. in Mrs. Tony Kapel, Mr. in Mrs. James Barnes, Mr. John Galic, Kersevan Family, Mr. in Mrs. Centa, Mr. in Mrs. George Adams, Mr. in Mrs. J. Scerenka, Mr. in Mrs. Frank Haffner and Family Mrs. Eckart, Mr. Leskovic, Mr. in Mrs. Sekuszler, Frank Prokof, P. Norse, Mr. in Mrs. Frank Ziberna, Mr. in Mrs. Louis Tieber, Mr. in Mrs. Al Raines, Mrs. Kolenc, Mrs. Cimperman iz E. 55. St., Mrs. Somrak.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu. To so slednici: Mr. John Gieb, Mr. George Voloski, Mr. John Saurich in Mr. Ray Champa.

Dalje se zahvalimo vsem onim, ki so prišli pokojnico kropiti, ko je počivala na mrtvaškem odrusu ter so molili za mir in pokoj njene duše.

Dalje se zahvalimo vsem za izraze sožalja, bodisi osebno ali pismeno, ter vsem onim številnim, ki so nam stali ob strani ter nas tolažili ob takov bridki izgubi naše mamice.

Prav tako tudi vsem onim, ki so pokojnico spremljili na njeni zadnji poti na pokopališče Kalvarijo, ter so vsem onim, ki so nam bodisi na ta ali oni način storili kaj dobrega.

Zahvalimo se tudi vsem našim sosedom za vso pomoč in naklonjenost, in končno prav vsem, ki so nam bodisi na ta ali oni način kaj pomagali.

Iskreno zahvalo naj prejme pogrebni zavod Frank Zakrajsk in sinovi za tako vzorno vodstvo po pogrebu, ter vso prvoravnostno postrežbo, ki so nam jo dali.

Ako smo pri naštevanju imen katerega po pomoti ali kako drugače izpustili prosimo oproščenja, ker namenoma tega nismo storili. Naša želja je, da se prav vsem poimensko zahvalimo za vse. Prav možno pa je, da se je pri tem naštevanju seznamna imen vrednega, katera kaj napaka ali nedostatek, zato prosimo: oprostite.

Draga mati naša! Minil je čas Vašega bivanja med nami. Odšli ste v večnost. Kako prazno je in pusto, ko Vas ni več, to še zdaj občutimo. Bridka je izguba in nenadomest

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

(Nadaljevanje)

Babica!

Kadar sem se v zimskem mrazu vračal z močvirnatih bregov in vrgel s sebe tovor nabranega železja, je sneša z mene očetov suknjič, odvila krpe z nog in mi drgnila ledene, premražene ude. Poskakoval sem od bolečine, ona pa je tekala krog mene, jadikovala in sebe samo grajala z bolesti polnimi besedami ter si s konci svoje rute venomer otirala sole iz svojih davno usahlih oči.

Ko me je naposled potolažila s kosom kruha, me je položila spat kraj sebe, me zavila v belo rhujo in šepetal nekaj, kar je bilo podobno molitvi ali pesni.

Babica sedi poleg dedka, jaz bi rad pristopil k njima, toda ne morem. Mati nas je vse okopala v topli vodi, nas otrla z nekakšno dišečo maščobo in nas zamotovala v rjuhe. Sedmo nagi, mati nam krpila obliko in mi smo takole zaslužnjeni.

Oče se je oprl ob borovo desko in si teše lesene podplate, da bo lahko delal pri plavžu.

V bajti je toplo, diši po karbolnem milu, po maščobi proti garjam in po rudarski obliki. Svetilka je na črem stropu kolibe zaokrožila sončeve.

Vse je nekako spokojno in dremavo. Trepalnice se sklepajo in se lepijo. Mitka že na debelo hrči in žaga. Na oči pada jo zavesi in skozi trepalnice še enkrat ugledam dedka, kako čita sveto pismo.

Ne, ne čita več. Glavo je nagnil, s širokimi dlanmi si mane visoko čelo, smešno si kuštra lase, kakor da jih preizkuša, ali so gosti in močni. Naglo vstane. Bajta je nizka za njegovo postavo in glava odlučši kos ometa na stropu. Ded se krivenči, maha z rokami pred obrazom, kakor da bi rad nekaj pregnal ali ujel.

Babica preneha pesti in preplašena opazuje dedove roke. Oče in mati, zaverovana v delo, ne opazita ničesar.

Dedek zaječi, izproži prste, se naglo obrne, se sesede na klop, stresa brado, tiho ihti.

Razprl sem oči, zdaj sta že tudi oči in mati prenehala delati, babica pa se trudi, da bi mirno govorila. In da bi tajila strah, okregla dedka:

— Kaj ti je, ali si ponorel? Jediš, kakor da je nesreča?

Ded zamoljla, spet izproži prste, zavleči se po bajti, preprene očeta, prekorači babico, se zatakne ob podboje, strese rdečkasto glavo in krikne. Babica zatarna:

ZA ZANESLJIVO ZAVAROVALNINO
proti OGNJU—NEVIHTAM—AVTO POŠKODBAM,
ITD., pokličite

JOHN ROŽANCE

15216 LUCKNOW AVENUE

KENMORE 3662

AKO NAMERAVATE

zidati novo hišo ali trgovsko poslopje,
SE OBRNITE NA ZANESLJIVO TVRDKO

Collinwood Construction Assoc.

GENERAL CONTRACTORS

751 EAST 185th STREET — IV 5702
GEO. ZAKANY — LOUIS SULA — JOHN YAGAR

ENAKOPRAVNOST

A. AVDEJENKO

LJUBIM

Poslovenil: D. RAVLJEN

— Ti moj ljubi bog, kaj je z njim?

Njurka in Mitka sta se prebudila. Zajokala sta, ker sta čula tarnati babico; odmevalo je po vsej bajti.

Toda dedek ni slišal ničesar več. Previdno se je pritihotil do mize, iztezaval svoje dolge roke in pazljivo meril, da bi ujel pomarančastega metulja, plamenčeta v luči. Posrečilo se mi je videti izraz na njegovem obrazu. Oči so bile motne, izobljene, izstopile so iz očesnih duplin kakor pri gnili ščuki. Ličnice so se zaostrike proti motnim očem, nos je pordel in podrtveval.

Dedek je iztegnil roke proti luči, v nasmehu se mu je skrivil čeljust. Dvignil je roke nad svetilko in udaril v fuš. Počilo je steklo kakor jajčna lupina, se razletelo in zažvenketalo. Luč je ugasnila.

Dedek je begal po bajti, drhtel in padal. Babica je vpila, toda njen glas je bil vedno tišji in tišji.

Prihite je Garbus.

Mo smo zbežali skozi odprtva vrata in po Pasji vasi se je razlegal presunljivi jok naše matere.

Zaloputala so vrata, zasvetila so se okna, prebudila se je Gnili globel. Pritekli so ljudje, zbrali se okrog bajte.

Opozil sem na njih veselje in zmagoslavlje, ker se je naposled zrušila moč tistega, ki jim ni bil povšeči. Kajti kdaj prej so nemara tudi oni bili takšni.

Dedkov glas je počasi, izmenično utihnil.

Nas somokre pometali na posteljo in nas zatrpani z odeljami. Mati je hitela iskati babico. Oče je prišgal vžigalico in kriknil, odmahnišči z roko. Nekdo je dvignil škatlico s tal in v temi se je vzpel modrikast plamen.

Zagledal sem babico, ležečo mirno ob steni. Rdeč curek se je vijugal od slepega očesa in iz obek kotičkov ustren. Nedaleč od nje je ded z rokami oprijel noge mize. Na celu mu je utripala plava žila, iz odprtih ust se je cedula slina.

Babica preneha pesti in preplašena opazuje dedove roke. Oče in mati, zaverovana v delo, ne opazita ničesar.

Dedek zaječi, izproži prste, se naglo obrne, se sesede na klop, stresa brado, tiho ihti.

Razprl sem oči, zdaj sta že tudi oči in mati prenehala delati, babica pa se trudi, da bi mirno govorila. In da bi tajila strah, okregla dedka:

— Kaj ti je, ali si ponorel?

Jediš, kakor da je nesreča?

Ded zamoljla, spet izproži prste, zavleči se po bajti, preprene očeta, prekorači babico, se zatakne ob podboje, strese rdečkasto glavo in krikne. Babica zatarna:

— Ženske! Sam zlodej je obsedel Nikanorja, zato mu je tesno in ga duši.

Upravitelj prenocišča in pivnice Aganjesov je žalostno povrnil:

— Kaj ga je tako prizadelo, a?

Padarca Bandura je zahreščala:

— Ženske! Sam zlodej je obsedel Nikanorja, zato mu je tesno in ga duši.

Upravitelj prenocišča in pivnice Aganjesov je žalostno povrnil:

— Kakšna dobra duša je bil!

Tovariš mojega očeta, plavžar Garbus, se ni hnikomur obrnil in je žalostno rekel:

— Ali si se utrudil, Nikanor? Mar živiš v izobilju?

Kakor brez uma sem bil in nisem utegnil zajokati, ko sem gledal babico. Okrog nje je skakal tigrasti maček. Zatikal je svoje ostre kremlje v klobčič sukanca in se gotovo čudil, zakaj ga babica ne odžene in zakaj njena roka tako brez moči visi in ne otre velike solze, ki se je pocedila iz njenega suhega očesa in se stisnila kakor led v gubah njenega dobrega, predobrega obraza.

... Zjutraj sta v kotu bajte goreli in utripli dve debeli sveči.

Cetrot poglavje

Dedka so odpeljali in gubernijsko mesto in ga deli v rjavohišo. Prebil je tam nekoliko mescev in Pasja vas ga je domala že pozabil. Iznenada pa se je prikazal v Gnili globeli, z belo brado in velikimi, žalostnimi očmi. Stopajoč kakor bolnik se je prizbal do svoje bajtice.

Dolgo me je gledal. Njurko je objel s pogledom, iskal je še nekoga, in ko ga ni našel, nas je odrinil. Zvalil se je nato s svojim širokim hrbtom na široko posteljo in jo docela pokril s svojim telesom. Ležal je mirno, ne da bi trenil z očmi, kakor da mu je kdo vstavil dva bakrena novčiča. V bajto je neslišno stopil brezobni plavžar. Sedel je k vzglavju, dolgo ogledoval izjeto telo in je po premolku nežaljivo pokaral dedka:

Dedek je begal po bajti, drhtel in padal. Babica je vpila, toda njen glas je bil vedno tišji in tišji.

Prihite je Garbus.

Mo smo zbežali skozi odprtva vrata in po Pasji vasi se je razlegal presunljivi jok naše matere.

Zaloputala so vrata, zasvetila so se okna, prebudila se je Gnili globel. Pritekli so ljudje, zbrali se okrog bajte.

Opozil sem na njih veselje in zmagoslavlje, ker se je naposled zrušila moč tistega, ki jim ni bil povšeči. Kajti kdaj prej so nemara tudi oni bili takšni.

Dedkov glas je počasi, izmenično utihnil.

Nas somokre pometali na posteljo in nas zatrpani z odeljami. Mati je hitela iskati babico. Oče je prišgal vžigalico in kriknil, odmahnišči z roko. Nekdo je dvignil škatlico s tal in v temi se je vzpel modrikast plamen.

Zagledal sem babico, ležečo mirno ob steni. Rdeč curek se je vijugal od slepega očesa in iz obek kotičkov ustren. Nedaleč od nje je ded z rokami oprijel noge mize. Na celu mu je utripala plava žila, iz odprtih ust se je cedula slina.

Babica preneha pesti in preplašena opazuje dedove roke. Oče in mati, zaverovana v delo, ne opazita ničesar.

Dedek zaječi, izproži prste, se naglo obrne, se sesede na klop, stresa brado, tiho ihti.

Razprl sem oči, zdaj sta že tudi oči in mati prenehala delati, babica pa se trudi, da bi mirno govorila. In da bi tajila strah, okregla dedka:

— Kaj ti je, ali si ponorel?

Jediš, kakor da je nesreča?

Ded zamoljla, spet izproži prste, zavleči se po bajti, preprene očeta, prekorači babico, se zatakne ob podboje, strese rdečkasto glavo in krikne. Babica zatarna:

— Ženske! Sam zlodej je obsedel Nikanorja, zato mu je tesno in ga duši.

Upravitelj prenocišča in pivnice Aganjesov je žalostno povrnil:

— Kakšna dobra duša je bil!

Tovariš mojega očeta, plavžar Garbus, se ni hnikomur obrnil in je žalostno rekel:

(Dalje prihodnjih)

Dela za moške

POMOČ V KUHINJI

slošno delo; prednost ima oseba brez izkušnje, ki je pri volji delati. Dobre delovne razmere.

CHagrins Falls 7347

SILK SPOTTER

Izuren moški za prvočrno delo, ki je pri volji prevzeti odgovornost za delo v oddelku. Plača jamčena poleg bonusa pri znižanju stroškov. Zglasite se obsečno samo zjutraj.

Mr. Goldberg
D. O. SUMMERS
Carnegie pri E. 65 St.

MIZARI IN DELAVCI NA STROJIH

Uniska plača. TUDI TEŽAKI. Dobre delovne razmere. Prijazna okolina. LEWIS & SON SASH AND DOOR 9620 East River Rd. Olmsted Falls 3761

GENERAL CONTRACTORS

751 EAST 185th STREET — IV 5702
GEO. ZAKANY — LOUIS SULA — JOHN YAGAR

ENAKOPRAVNOST

Dela za moške

MEN AND WOMEN

THE J. R. WATKINS CO., oldest and largest institution of its kind in the world needs three dealers on West Side. Commission \$1.50 to \$2 per hour. Apply 9 to 12 a.m.

J. R. WATKINS CO.
9613 Denison

BUSHELMAN

mora biti popolnoma izuren; hiter delavec lahko zaslubi \$2.50 na uru in več od komada po nasemu "incentive" načrtu. Če ste zmožni, odzovite se.

SOCIETY DRY CLEANERS
3419 Carnegie

MOSKI ZA

navadne MILLING & DRILLING STUDIO in strojno v oddelku. Plača od ure. Zglasite se med 10.30 z. in 1. pop.

HART MFG. CO.
2315 E. 20 St.

PRODAJALEC

ki bi se izuril za poslovodjenje na našem programu za starše in otroke; dva naročila na dan plačata \$1.00 provizija na leta; zglasite se med 4. in 6. pop.

MR. GEORGE MANN
HOTEL STATLER

WOOL SPOTTER

Izuren moški za prvočrno delo, ki je pri volji prevzeti odgovornost dela. Jamčena plača poleg bonusa pri znižanju stroškov. Zglasite se obsečno samo zjutraj.

Mr. Goldberg
D. O. SUMMERS
Carnegie pri E. 65 St.

VETERANI

Dobro delo za prodajanje; morate imeti avto in biti prijazni in ambiciozni. Provinija poleg bonusa.

BUCKEYE SALES CO.
9011 Buckeye Rd.
GA 9053

MIZARJI